

Opinia Komitetu Regionów „Całościowe podejście do zagadnienia migracji: kształtowanie europejskiej polityki imigracji pracowników w kontekście stosunków z krajami trzecimi”

(2008/C 257/04)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że Unia Europejska musi jak najszybciej stworzyć rzeczywistą wspólną politykę imigracyjną, uwzględniając kompetencje poszczególnych szczebli władzy, a jednocześnie wykonując zadania, które należą do jej własnych kompetencji.
- Wyraża zadowolenie z inicjatyw podjętych przez Komisję celem ustanowienia mechanizmów ułatwiających uregulowaną migrację pracowników, o ile istnieje brak proporcji między restrykcyjnymi środkami przyjętymi w ramach walki z nieuregulowaną imigracją a środkami na rzecz imigracji uregulowanej, i wzywa Komisję do prowadzenia całościowej europejskiej polityki migracyjnej oraz zapewnienia, iż działania na szczeblu europejskim przyniosą wartość dodaną, jak ma to miejsce w przypadku wysoko wykwalifikowanej siły roboczej.
- Zgadza się co do tego, że nielegalne zatrudnienie jest jednym z głównych czynników nieuregulowanej imigracji; w związku z tym państwa członkowskie powinny się na nim skoncentrować i nasilić działania celem podjęcia wszystkich niezbędnych środków na rzecz zwalczania nielegalnej pracy.
- Wyraża żal, iż kwestia roli Komitetu Regionów nie została wspomniana w żadnym z dokumentów wskazanych jako źródłowe oraz zaniepokojenie wobec niewielkiej uwagi poświęconej wymiarowi terytorialnemu, pomimo uznanej roli samorządów lokalnych i regionalnych w zarządzaniu zjawiskiem migracji oraz roli konsultacyjnej Komitetu Regionów w tej dziedzinie.
- Stwierdza, że w związku z jednoczesnym pojawieniem się wymiaru zewnętrznego omawianej polityki oraz wspólnotowych instrumentów zarządzania imigracją, należy wzmocnić również wymiar terytorialny, włączając samorzady lokalne i regionalne w opracowanie całościowego podejścia do migracji. Pragnie zatem, by Komisja Europejska umożliwiła Komitetowi Regionów odgrywanie bardziej proaktywnej roli w początkowej fazie działań wspólnotowych.
- Wyraża zadowolenie z inicjatywy na rzecz migracji wahadłowej i uważa, że może ona pozytywnie oddziaływać na rynki pracy państw członkowskich i na rozwój krajów pochodzenia.

Sprawozdawca: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PSE) przedstawicielka rządu wspólnoty autonomicznej Katalonii przy Unii Europejskiej

Dokumenty źródłowe

Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie migracji wahałowej i partnerstw na rzecz mobilności między Unią Europejską a krajami trzecimi

COM(2007) 248 wersja ostateczna

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady przewidującej kary dla pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE

COM(2007) 249 wersja ostateczna

Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji

COM(2007) 637 wersja ostateczna

Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli krajów trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z krajów trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim

COM(2007) 638 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Zalecenia ogólne

1. Uważa, że Unia Europejska musi jak najszybciej stworzyć rzeczywistą wspólną politykę imigracyjną, uwzględniając kompetencje poszczególnych szczebli władzy, a jednocześnie wykonując zadania, które należą do jej własnych kompetencji.

2. Wyraża zadowolenie z inicjatyw podjętych przez Komisję celem ustanowienia mechanizmów ułatwiających uregulowaną migrację pracowników, o ile istnieje brak proporcji między restrykcyjnymi środkami przyjętymi w ramach walki z nieuregulowaną imigracją a środkami na rzecz imigracji uregulowanej, i wzywa Komisję do prowadzenia całościowej europejskiej polityki migracyjnej oraz zapewnienia, iż działania na szczeblu europejskim przyniosą wartość dodaną, jak ma to miejsce w przypadku wysoko wykwalifikowanej siły roboczej.

3. Zgadza się co do tego, że nielegalne zatrudnienie jest jednym z głównych czynników nieuregulowanej imigracji; w związku z tym państwa członkowskie powinny się na nim skoncentrować i nasilić działania celem podjęcia wszystkich niezbędnych środków na rzecz zwalczania nielegalnej pracy.

4. Jest zdania, że środki zmierzające do zwalczania nielegalnego rynku pracy muszą być ukierunkowane przede wszystkim na tych pracodawców lub osoby prywatne, którzy zatrudniają osoby przebywające nielegalnie w którymś z państw członkowskich. Sami migranci często znajdują się w bardzo trudnej sytuacji, co łatwo może zostać wykorzystane w sposób niemoralny lub bezprawny.

5. Uważa, że jedno zezwolenie jest odpowiednim narzędziem dla uniknięcia nieuregulowanej imigracji; przypomina, że art. 41

Karty praw podstawowych Unii Europejskiej uznaje prawo do dobrej administracji.

6. Uważa, że współpraca z krajami trzecimi jest sprawą podstawową w całościowym i spójnym podejściu do imigracji, jak uznała to Rada Europejska w swych konkluzjach w 2005 r. ⁽¹⁾, w których przypominała, że „zagadnienia migracji są centralnym elementem stosunków UE z licznymi krajami trzecimi, w tym w szczególności z regionami sąsiadującymi z Unią”.

7. Opowiada się za tym, by przy tworzeniu tzw. partnerstw na rzecz mobilności dawać pierwszeństwo tym krajom trzecim, które są gotowe podejmować znaczne wysiłki w celu zwalczania nielegalnej imigracji i handlu ludźmi.

8. Wyraża zadowolenie z propozycji mających na celu ściślejszą współpracę z krajami trzecimi poprzez partnerstwo na rzecz mobilności oraz pomoc techniczną lub finansową; wzywa Komisję do poszukiwania nowych form współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu opartych na zasadach równości, a także do stworzenia atmosfery zaufania umożliwiającej tym krajom współpracę w dziedzinie walki z nieuregulowaną imigracją oraz do ustanowienia racjonalnych mechanizmów imigracji uregulowanej.

9. Zwraca uwagę na kluczową rolę, którą odgrywają samorządy lokalne i regionalne w negocjacjach i stosunkach z krajami pochodzenia i tranzytu, szczególnie w takich dziedzinach jak rozwój i współpraca. Przypomina o istotnej roli samorządów lokalnych i regionalnych w odpowiednim funkcjonowaniu takich programów jak AENEAS, MEDA i TACIS. Podkreśla związki z krajami pochodzenia i tranzytu oraz wiedzę zdobytą dzięki wspólnocie imigrantów.

⁽¹⁾ Konkluzje prezydencji. Posiedzenie Rady Europejskiej w Brukseli, 15 i 16 grudnia 2005 r. część IV, punkt 8.

10. Wyraża żal, iż kwestia roli Komitetu Regionów nie została wspomniana w żadnym z dokumentów wskazanych jako źródłowe oraz zaniepokojenie wobec niewielkiej uwagi poświęconej wymiarowi terytorialnemu, pomimo uznanej roli samorządów lokalnych i regionalnych w zarządzaniu zjawiskiem migracji oraz roli konsultacyjnej Komitetu Regionów w tej dziedzinie.

11. Stwierdza, że w związku z jednoczesnym pojawieniem się wymiaru zewnętrznego omawianej polityki oraz wspólnotowych instrumentów zarządzania imigracją, należy wzmocnić również wymiar terytorialny, włączając samorzady lokalne i regionalne w opracowanie całościowego podejścia do migracji. Pragnie zatem, by Komisja Europejska umożliwiła Komitetowi Regionów odgrywanie bardziej proaktywnej roli w początkowej fazie działań wspólnotowych⁽²⁾.

12. Podkreśla pracę administracji lokalnej i regionalnej wykonywaną w ramach działań na rzecz integracji imigrantów oraz zapewniania odpowiedniego funkcjonowania mechanizmów dostępu do rynku pracy. Zwraca uwagę na rolę, jaką może ona odgrywać w szkoleniu imigrujących pracowników celem ich integracji zarówno na europejskich rynkach pracy, jak i — w wypadku powrotu — na rynku pracy w kraju pochodzenia.

13. Przypomina, że samorzady lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę w świadczeniu usług publicznych imigrantom (z imigracji uregulowanej i nie), szczególnie w zakresie ich przyjmowania, usług zdrowotnych, edukacji i mieszkalnictwa. Jak przypomniano w deklaracji z piątej konferencji parlamentów regionów stołecznych Unii Europejskiej w kwietniu 2006 r., dla niektórych regionów i gmin zjawisko imigracji powodowało w przeszłości, i nadal powoduje, znaczne koszty w dziedzinie usług publicznych. W związku z tym należy przeanalizować nowe formy działania pozwalające administracjom lokalnym i regionalnym na odgrywanie aktywniejszej roli w opracowywaniu inicjatyw i strategii krajowych w dziedzinie dostępu do rynku pracy i integracji w jego ramach.

14. Opowiada się za używaniem wyrażenia „imigracja nieuregulowana”, gdyż w wielu językach urzędowych UE termin „nielegalna” wyraźnie odsyła do postaw przestępczych; w każdym razie wzywa do odstąpienia od stosowania terminu „nielegalny imigrant”.

15. Zauważa odniesienie do innych obszarów polityki UE, które mogą mieć znaczenie dla imigrantów, takich jak polityka rozwoju, europejska strategia na rzecz zatrudnienia oraz działania związane z polityką społeczną i gospodarczą; w związku z tym wzywa do lepszej koordynacji wszystkich działań dotyczących imigrantów.

16. Wzywa Komisję, by uwzględniła przewidywania państw członkowskich w zakresie zapotrzebowania na pracowników na podstawie informacji przekazanych przez te państwa Eurostatowi oraz informacji o zawodach, w których istnieją problemy

⁽²⁾ Zgodnie z protokołem o współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów z listopada 2005 r.

z zaspokojeniem potrzeb, tak aby lepiej poznać działania i prognozy w poszczególnych państwach członkowskich UE. Jednak należy przy tym szanować krajowe kompetencje w zakresie dopuszczania obywateli krajów trzecich do rynku pracy.

17. Podkreśla znaczenie wiarygodnego i aktualnego systemu statystycznego umożliwiającego państwom członkowskim dobrowolną wymianę informacji i doświadczeń w zakresie polityki zatrudnienia i rynku pracy, zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 862/2007 w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej⁽³⁾.

18. Podkreśla znaczenie samorządów lokalnych i regionalnych w uzyskiwaniu informacji i danych statystycznych oraz wkład, jaki mogą wnieść samorzady lokalne i regionalne np. w opracowanie europejskiego portalu na temat imigracji lub też wzbogacenie usług sieci EURES. Samorzady lokalne i regionalne zarządzają licznymi portalami internetowymi, które mogą uzupełnić te inicjatywy.

19. Wyraża niepokój wobec pomijania milczeniem umów międzynarodowych podpisanych przez państwa członkowskie w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP). Przypomina, że państwa te powinny działać zgodnie z deklaracją MOP z 1998 r. dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy, z planem działania na rzecz pracowników migrujących (MOP, 2004) i, ogólnie, z zasadą poszanowania podstawowych praw osoby, zgodnie z zapisami obowiązujących umów międzynarodowych.

20. Uważa za niezmiernie istotne utworzenie sieci samorządów lokalnych i regionalnych w celu opracowania narzędzi statystycznych i wspólnych wskaźników, które pozwolą w większym stopniu zapoznać się z rzeczywistą migracją.

21. Zwraca uwagę na znaczenie wspierania organizacji stałych grup roboczych i forów (konferencji, seminariów itp.) dla wymiany doświadczeń i wzorcowych działań w zakresie przyjmowania oraz społecznej i zawodowej integracji imigrantów.

22. Popiera ratyfikację przez państwa członkowskie międzynarodowej Konwencji w sprawie ochrony praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin.

Migracja wahadłowa i stosunki z krajami trzecimi

23. Wyraża zadowolenie z inicjatywy na rzecz migracji wahadłowej i uważa, że może ona pozytywnie oddziaływać na rynki pracy państw członkowskich i na rozwój krajów pochodzenia.

24. Uznaje, że migracja wahadłowa może prowadzić do powstania pozytywnej więzi między krajem pochodzenia a krajem przyjmującym i może stanowić narzędzie wspierania dialogu, współpracy i wzajemnego zrozumienia.

⁽³⁾ W rozporządzeniu nr 862/2007 stwierdza się w motywie 5.: „rosnące zapotrzebowanie na informacje statystyczne dotyczące zawodów, wykształcenia, kwalifikacji oraz rodzajów działalności migrantów”, a w motywie 6. jest mowa o tym, że „zharmonizowane i porównywalne statystyki wspólnotowe dotyczące migracji i azylu są niezbędne do rozwoju i monitorowania prawodawstwa i polityk Wspólnoty odnoszących się do imigracji i azylu oraz do swobodnego przepływu osób”.

25. Podkreśla znaczenie dobrego funkcjonowania migracji wahadłowej, jeśli chcemy uniknąć przekształcenia jej w źródło imigracji nieuregulowanej, a także skutecznych kanałów gwarantujących powrót imigrantów i sprzyjających zjawisku wahadłości. Przypomina jednocześnie, że migracja wahadłowa nie może zastępować imigracji stałej ani ograniczyć inicjatyw państw członkowskich w zakresie działań na rzecz integracji imigrantów.

26. Zaleca ściślejsze powiązanie polityki migracyjnej z innymi obszarami polityki będącymi w kompetencji UE, tak aby poprawić sytuację gospodarczą i społeczną krajów pochodzenia i przyczynić się do eliminowania czynników wywołujących nielegalną migrację⁽⁴⁾.

27. Wyraża zadowolenie z partnerstw na rzecz mobilności z krajami trzecimi i uznaje znaczenie dążenia do umów o stowarzyszeniu z krajami pochodzenia. Komisja podkreśla w swoim komunikacie, że przy zawieraniu partnerstw na rzecz mobilności należy wziąć pod uwagę podział kompetencji między UE a państwa członkowskie. W ramach tych partnerstw należy uwzględnić instrumenty dla potrzeb wspólnego zarządzania przepływami migracyjnymi, środki na rzecz zwalczania nieuregulowanej imigracji oraz ułatwiania readmisji i powrotu uczestników nieuregulowanej imigracji, a także mechanizmy przyczyniające się do rozwoju gospodarczego tych krajów.

28. Podkreśla znaczenie zawarcia umów o readmisji z krajami trzecimi w ramach podejmowanych zobowiązań i zwraca uwagę na konieczność dokonywania wydaleń z poszanowaniem praw imigrantów i praw uznanych na płaszczyźnie międzynarodowej.

29. Wnosi o uznanie praw samorządów lokalnych i regionalnych w międzynarodowej współpracy transgranicznej i wzywa do wspierania ich udziału w Europejskim Instrumencie Sąsiedztwa. Zachęca władze lokalne i regionalne do podjęcia współpracy z samorządami terytorialnymi w państwach pochodzenia, przy wykorzystaniu programów Komisji Europejskiej, a zwłaszcza wspólnie zaplanowanej pilotażowej inicjatywy na rzecz współpracy terytorialnej z regionami ultraperyferyjnymi i sąsiadującymi krajami trzecimi. Przypomina, że to one zdają sobie najlepiej sprawę ze skutków gospodarczych i społecznych imigracji i jej konsekwencji dla regionów pochodzenia.

30. Przypomina o konieczności przeanalizowania skutków migracji wahadłowej dla krajów pochodzenia oraz znaczenia dla tych krajów przesyłanych do nich przekazów pieniężnych. Zaleca, w świetle wyników tych analiz, zastosowanie niezbędnych instrumentów, aby to przesyłanie ułatwić.

31. Wnosi o zbadanie możliwości włączenia regionów i miast pochodzenia i przeznaczenia przepływów migracyjnych do partnerstw na rzecz mobilności, co przyczyniłoby się do ułatwienia mobilności imigrantów i miało pozytywny wpływ na ich integrację społeczną.

32. Podkreśla konieczność wspierania mechanizmów na rzecz mobilności w ramach UE imigrantów przebywających i pracujących legalnie w jednym z państw członkowskich.

33. Podkreśla, że państwa trzecie tworzące partnerstwa na rzecz mobilności powinny dążyć do skutecznego sprzyjania powrotom i reintegracji imigrantów poprzez czynne środki zmierzające do wspierania efektywnej infrastruktury pracy i godnych stosunków pracy. Organy państwa przyjmującego powinny zwracać na to uwagę państwom pochodzenia, z którymi zawarły partnerstwo na rzecz mobilności, oraz wspierać je poprzez doradztwo i inne działania, które nie wiążą się jednak z nakładami finansowymi.

34. Z aprobatą przyjmuje pomysł wydawania wiz pozwalających na wielokrotny wjazd i mających długi okres ważności celem ułatwienia migracji wahadłowej. Popiera inicjatywy na rzecz udziału w rynkach pracy państw członkowskich obywateli państw trzecich przyjętych wcześniej jako studenci oraz tych, którzy uczestniczyli w mechanizmach migracji wahadłowej i wypełnili swe zobowiązania co do powrotu.

35. Wzywa Komisję do poczynienia wszelkich wysiłków, by po powrocie do kraju pochodzenia uczestnicy migracji wahadłowej mogli przenieść do swego kraju nabyte przez nich prawa emerytalne.

36. Z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie zachęt w dziedzinie współpracy z krajami trzecimi, jako środek dodatkowy wobec innych działań, co sprzyja udziałowi samorządów lokalnych i regionalnych w projektach rozwoju.

37. Popiera pomysł stworzenia wspólnych ośrodków składania wniosków wizowych w krajach trzecich i wzywa, by inicjatywa ta przełożyła się nie na wzrost obciążeń biurokratycznych, lecz na uproszczenie i na zwiększenie elastyczności.

Zwalczanie nieuregulowanego zatrudnienia

38. Popiera zamiar Komisji dotyczący zwalczania pracy nielegalnie wykonywanej przez osoby z państw trzecich. Stosowanie sankcji — o charakterze ekonomicznym, administracyjnym lub, jeśli to uzasadnione, karnym — za naruszenie unijnych przepisów leży w kompetencjach państw członkowskich, z wyjątkiem sankcji, które mają gwarantować skuteczność prawa UE.

39. Stwierdza, że konieczne jest sprawdzenie adekwatności użycia terminu „pracodawca” lub „przedsiębiorca” w poszczególnych wersjach językowych dyrektywy. Uważa, że jeśli w przepisach danego państwa istnieje rozróżnienie między tymi terminami, to stosowniejsze byłoby użycie terminu „pracodawca” zamiast „przedsiębiorca”, tak aby oddzielić pojęcie ducha przedsiębiorczości od zachowań przestępczych i uwzględnić sytuacje, w których ktoś może proponować legalne zatrudnienie, nie będąc przedsiębiorcą w sensie prawnym.

(4) COM(2007) 248 wersja ostateczna.

40. Uważa, że walka z nieuregulowaną pracą powinna być prowadzona za pomocą kar przeciwko osobom zatrudniającym pracowników o nieuregulowanej sytuacji, ale także poprzez wzmocnienie inspekcji pracy, zwiększenie możliwości legalnego zatrudniania oraz rozważenie alternatywnych systemów, pozwalających na wykorzystanie wzorcowych rozwiązań. Wyniki inspekcji pracy powinny być podawane do wiadomości publicznej, aby konsumenci i potencjalni pracownicy mogli świadomie podejmować decyzje.

41. Potwierdza priorytetowe znaczenie walki z nieuregulowaną pracą, będącą jednym z głównych czynników przyciągania i podtrzymywania przepływów nieuregulowanej migracji, w działaniach UE związanych z polityką imigracji. Uważa, że podstawa prawna dyrektywy powinna skupiać się na walce z nieuregulowaną pracą celem ograniczenia nieuregulowanej imigracji, a nie odwrotnie.

42. Przypomina, że samorządy lokalne i regionalne, w zgodzie z przepisami krajowymi, mogą odegrać istotną rolę w stosowaniu środków kontrolnych i nadzorowaniu rynku pracy oraz że należy w razie potrzeby zwiększyć zasoby ludzkie i materialne, aby podnieść liczbę inspekcji.

43. Uważa, że w ramach walki z nieuregulowaną pracą należy zwrócić szczególną uwagę na zwalczanie nielegalnego przemytu imigrantów i handlu ludźmi. Wskazuje na rolę mafii i sieci przestępczych w podtrzymywaniu, ogólnie, zjawiska nieuregulowanej imigracji, a w szczególności wykorzystywania osób na rynku pracy, które to zjawisko stało się opłacalną działalnością przestępczą.

44. Popiera inicjatywy dążące do zwalczania nieuregulowanej pracy i zaleca promowanie w tej dziedzinie wspólnych inicjatyw różnych szczebli administracji (krajowej, regionalnej i lokalnej) oraz podmiotów społecznych (głównie organizacji pracodawców i związków zawodowych, ale także organizacji pozarządowych i stowarzyszeń). Wzywa do podjęcia działań informacyjnych w niektórych sektorach celem zniechęcenia pracodawców do korzystania z nieuregulowanej pracy i poinformowania ich o korzyściach płynących z legalnego zatrudniania pracowników.

45. Uważa, że wyłączenie z zakresu stosowania dyrektywy osób prywatnych zatrudniających pracowników o nieuregulowanym statusie nie miałoby żadnego sensu; jednakże zwraca uwagę na to, że rozwiązanie tego problemu jest niemożliwe bez podjęcia adekwatnych działań, takich jak elastyczne i uzupełniające formy legalnego zatrudnienia, tak by pokryć niedobór siły roboczej na rynku pracy.

46. Zwraca uwagę na znaczenie poprawy elastyczności i szybkiego podejmowania zatrudnienia czasowego, a także określenia zasad co do imigracji o charakterze sezonowym, jak przewiduje to plan działania w sprawie legalnej imigracji z roku 2005, tak aby uniknąć podtrzymywania zjawiska nieuregulowanego zatrudnienia.

47. Zwraca uwagę na skrajnie niepewną sytuację zawodową i osobistą wielu kobiet imigrantek w Unii Europejskiej i wzywa do poświęcenia tej kwestii większej uwagi.

48. Popiera decyzję co do niekarania obywateli państw trzecich, których dotyczy wnioski w sprawie dyrektywy, choć wymóg wydania decyzji o powrocie lub wydaleniu⁽⁵⁾ może być rozumiany jako kara. Z aprobatą przyjmuje kary ekonomiczne dla popełniających wykroczenie, szczególnie karę polegającą na opłaceniu kosztów powrotu, która może zostać powiększona o koszt zakwaterowania i przejazdu imigranta, aż do zakończenia procedury związanej z powrotem. Podkreśla, że Unia Europejska musi gwarantować spójność instrumentów prawnych, obejmujących środki dotyczące powrotu, oraz ich adekwatność odnośnie do poszanowania praw podstawowych.

49. Zaleca podjęcie decyzji zapewniających pracownikom wracającym do kraju pochodzenia wypłatę należnego im wynagrodzenia.

50. Pragnie większej ochrony ze strony właściwych organów państw członkowskich dla pracowników, którzy padli ofiarą nadużyć. Wnosi o rozważenie możliwości przyznania im długotrwałego zezwolenia na pobyt, szczególnie w przypadkach skrajnych, zgodnie z dyrektywą 2004/81/WE w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub wcześniej byli przedmiotem działań ułatwiających nielegalną imigrację, którzy współpracują z właściwymi organami.

Pracownicy wysoko wykwalifikowani

51. Pozytywnie przyjmuje inicjatywy mające na celu promowanie legalnych dróg imigracji w UE oraz dążenia do zharmonizowania różnych złożonych mechanizmów dostępu do rynku pracy w państwach członkowskich.

52. Podkreśla niezbędny charakter działań takich jak „niebieska karta”, których celem jest uczynienie Unii Europejskiej bardziej atrakcyjnym miejscem docelowym przepływów migracyjnych pracowników wykwalifikowanych i wysoko wykwalifikowanych, a także zaspokojenie potrzeb europejskich rynków pracy oraz powodzenie strategii lizbońskiej. Wnosi o to, by Komisja przedstawiła bardziej jednoznaczne definicje pojęć wykwalifikowani i wysoko wykwalifikowani imigranci i sugeruje, że owa definicja powinna uwzględniać poziom wykształcenia imigrantów, ich doświadczenia zawodowe, znajomość języków oraz inne istotne czynniki.

53. Przypomina, że nie należy lekceważyć wkładu pracowników niewykwalifikowanych lub nisko wykwalifikowanych na rynkach pracy w niektórych państwach europejskich i przypomina Komisji — po sprawdzeniu i ocenie możliwości zatrudnienia pracowników niewykwalifikowanych lub nisko wykwalifikowanych — o zobowiązaniach Rady dotyczących przybliżenia procedur przyjmowania z powodów związanych z zatrudnieniem, jak przewidziano w Planie polityki w dziedzinie legalnej migracji.

54. Uważa, że „niebieska karta” nie powinna być przyznawana tylko pracownikom wykwalifikowanym ubiegającym się o wjazd na teren UE, ale że należy ją również wydawać tym, którzy przebywają już na obszarze jednego z państw członkowskich.

⁽⁵⁾ COM(2005) 391 wersja ostateczna i COM(2007) 248 wersja ostateczna.

55. Uważa za niezbędne uzyskanie wiarygodnych podstawowych informacji co do zapotrzebowania na pracowników wykwalifikowanych na rynkach pracy państw członkowskich. Wzywa Komisję do opracowania jednolitej i skutecznej metody gromadzenia i przedstawiania danych statystycznych w tej dziedzinie, zgodnie z rozporządzeniem nr 862/2007.

56. Zwraca się do państw członkowskich o zwiększanie udziału samorządów lokalnych i regionalnych w określaniu liczby zezwoleń na wjazd dla obywateli państw trzecich ubiegających się o pracę wymagającą wysokich kwalifikacji. Wyraża żal, że przepis taki nie został jasno zapisany we wniosku w sprawie dyrektywy.

57. Zastanawia się, czy mobilność pracowników wysoko wykwalifikowanych może ucierpieć z powodu wymogu co najmniej dwuletniego pobytu w pierwszym państwie członkowskim. Wzywa Komisję do poszukiwania form zastępczych zapewniających mobilność pracowników i sprostanie potrzebom rynków pracy państw członkowskich.

58. Z zadowoleniem przyjmuje warunki wjazdu dla członków rodzin pracowników wysoko wykwalifikowanych, co może okazać się decydującym czynnikiem przy zatrudnianiu personelu wysoko wykwalifikowanego, jak wskazuje na to doświadczenie innych krajów, takich jak Australia, Kanada czy Stany Zjednoczone.

59. Przypomina o konieczności uniknięcia drenażu mózgow w krajach rozwijających się i wyraża zaniepokojenie w związku z deklaracjami Międzynarodowej Organizacji Pracy, zgodnie z którymi programy przyjmowania pracowników wykwalifikowanych (w tym niedawne inicjatywy Komisji w sprawie migracji wahałowej) pogłębiają problem drenażu mózgow⁽⁶⁾.

60. Zaleca przeprowadzenie wiarygodnej, opartej na danych statystycznych, analizy poświęconej drenażowi mózgow i jego skutkom dla krajów pochodzenia, tak aby opracować wspólne działania z krajami pochodzenia i uniknąć, o ile to tylko możliwe, zagrożeń i konsekwencji związanych z tym zjawiskiem.

61. Wzywa Komisję do podjęcia wszelkich odpowiednich działań na rzecz przemieszczania się osób wykwalifikowanych („przepływu mózgow”), będącego alternatywą dla drenażu mózgow. Koncepcja ta polega na tym, że imigranci wracają do kraju pochodzenia i dzielą się umiejętnościami nabytymi w

kraju przyjmującym⁽⁷⁾, co z kolei pozwala na dynamiczniejsze i pogłębione stosunki pomiędzy społecznością pochodzenia a społecznością przyjmującą.

Jedno zezwolenie na pobyt i pracę

62. Wyraża zadowolenie w związku z propozycją ustanowienia łącznego wniosku o zezwolenie na pobyt i pracę i wzywa do ulepszenia ścieżek administracyjnych mogących ułatwić formalności związane z otrzymaniem takiego zezwolenia.

63. Przyjmuje z aprobatą każdą propozycję dążącą do uproszczenia procedur wjazdowych do UE w celach zawodowych i wnosi o ustanowienie bardziej elastycznych procedur w odniesieniu do wniosków i do udzielania zezwoleń, tak aby zapewnić skuteczne działanie systemu.

64. Uważa, że jedno zezwolenie jest odpowiednim narzędziem w walce z nieprzestrzeganiem przepisów, co jest poważnym problemem w krajach Unii Europejskiej i co narusza prawo do dobrej administracji zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

65. Wyraża zadowolenie z uznania wspólnego zbioru praw dla wszystkich osób posiadających jedno zezwolenie i przypomina, że prawa te muszą być uwzględniane w powiązaniu z międzynarodowymi standardami ochrony MOP.

66. Przypomina, że opinia CdR 233/2006⁽⁸⁾ kładzie nacisk na znaczenie poprawy mechanizmów uznawania i zrównania tytułów i dyplomów zawodowych oraz, ogólnie, uprawnień zawodowych imigrantów celem ułatwienia im integracji zgodnej z ich umiejętnościami.

67. Wyraża zadowolenie z gwarancji związanych z procedurą składania jednego wniosku o łączne zezwolenie, a szczególnie z konieczności uzasadnienia decyzji odmownej i z możliwości złożenia odwołania od takiej decyzji.

68. Podkreśla, że w myśl zasady pomocniczości państwa członkowskie powinny uwzględniać samorządy lokalne i regionalne w opracowywaniu polityki imigracyjnej, szczególnie jeśli chodzi o aspekty integracji i rynku pracy, tak aby samorządy te mogły uczestniczyć w podejmowaniu decyzji co do ustalania liczby cudzoziemców uprawnionych do wjazdu na ich obszar oraz co do ich profilu zawodowego.

Bruksela, 18 czerwca 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁶⁾ Wykorzystać atuty i ograniczyć ryzyko związane z międzynarodową migracją pracowników. Dokument tematyczny na sesję 3 poświęconą przepływowi wewnętrznym i międzynarodowym migrantów w poszukiwaniu pracy. Forum MOP, 2007 r.

⁽⁷⁾ Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE. Projekt sprawozdania w sprawie migracji wykwalifikowanych pracowników i jej konsekwencji dla rozwoju krajowego. ACP-UE/100.012/B/2007.

⁽⁸⁾ Opinia Komitetu Regionów w sprawie „Plan polityki w dziedzinie legalnej migracji, walka z nielegalną imigracją, przyszłość europejskiej sieci migracji” CdR 233/2006 z 13.2.2007.